

ОТЧЕТ
**ЗА ДЕЙНОСТТА НА СПЕЦИАЛИЗИРАНАТА СЛУЖБА ЗА ВЪТРЕШЕН
ОДИТ ПРИ КТБ АД ПРЕЗ 2008
ГОДИНА**

Настоящият отчет представя дейността на Специализираната служба за вътрешен одит (ССВО) през 2008 г. и е в изпълнение на Чл. 24, ал.1 от Наредба 10 на БНБ за вътрешния контрол в банките и Чл. 28 от Правилата за организацията и дейността на ССВО при КТБ АД.

През годината продължихме да изпълняваме основната си функция като извършвахме ангажименти за даване на увереност (вътрешни одити) и консултантски услуги, предназначени да допринесат за подобряване дейността на Банката. Чрез предоставените независими и обективни оценки по отношение на системите за контрол и управлението на риска, подпомагахме Ръководството на Банката за получаването на увереност относно адекватността и ефективността на вътрешноконтролната система, установена да ограничи рисковете, пред които е изправена Банката в своята дейност, за постигане на заложените цели.

През отчетния период не е имало ограничение в обхвата на вътрешния одит, изпълнението на одиторската работа и представянето на резултатите, включително по отношение на ресурсите и достъпа. Надзорният съвет и Управителният съвет ни оказваха пълна подкрепа при осъществяване на функциите ни. Бихме искали да изразим благодарност за ангажираността на ръководството на Банката, както и на ръководителите на структурни звена към поставените на вниманието им въпроси при извършените одити.

Дейността ни през годината е извършена в съответствие с утвърдения от Надзорния съвет двугодишен (за 2008 и 2009 г.). План за дейността на ССВО, в който за 2008¹ г. са включени:

- ◆ Одитни ангажименти на 11 обекта на одит (седем в Централно управление и четири – на Финансови центрове на Банката). Те обхващат управленски и оперативни процеси, информационни технологии и системите за сигурност;
- ◆ консултантски услуги, свързани с вътрешнобанковата нормативна уредба; подготовка и реално внедряване на специализиран одиторски софтуер за цялостно управление на одитния процес с акцент върху одитните ангажименти в Централно управление; усъвършенстване на прилагания рисково базиран подход.

¹ Всяка плановата година за ССВО обхваща периода от 01 април до 31 март.

Обектите на одит, включени в Плана за дейността на ССВО през 2008 г. са определени въз основа на приоретизиране на всички обекти на одит в Банката. За целта е приложен Модел за оценка на риска, утвърден от Надзорния съвет. Обектите на одит са разпределени в три групи (с нисък, среден и висок приоритет), като две трети от групата с висок приоритет и една трета – от тази със среден приоритет са включени в плана за 2008 г., а останалите – в Плана за 2009 г. Приоритетите са съгласувани с Управителния съвет и са утвърдени от Надзорния съвет, като по този начин е постигнато съответствие с целите на Банката, с акцент върху важните за Мениджмънта области и е оптимизирано разпределението на ресурсите на ССВО.

Управлението на ресурсите на вътрешния одит през годината беше насочено към ефективното изпълнение на утвърдения план. За извършване на одитните ангажименти, бяха изразходвани две трети от времевия и чов (времеви и човешки), а останалата част – поравно разпределена между консултантска и методологическа дейност, и внедряването на одиторския софтуер.

В изпълнение на утвърденият план за 2008 г., бяха извършени всички планирани 11 одитни ангажимента, които обхваха следните области:

1. В Централно управление:

- ◆ Управление на човешките ресурси – планиране, набиране на кандидати и подбор на персонала; назначаване, преназначаване и освобождаване на персонала; възлагане на задължения и делегиране на правомощия; задържане (мотивиране) на персонала; установяване и поддържане на етични норми за поведение;
- ◆ Картови разплащания и разплащателна инфраструктура – Банкови карти и разплащателна инфраструктура; Международни комуникации;
- ◆ Оперативни разходи – капитално строителство; транспортно обслужване и административно стопанска дейност.
- ◆ Банков архив – подготовка, приемане и регистриране на документите, подвързване, съхранение, ползване на архивните документи, унищожаване на документи след изтичане на срока им за съхранение или предаване в Националния архивен фонд.;
- ◆ Обществен трезор – предоставяне на сейфове под наем; оперативно обслужване на клиентите; управление на заетостта на сейзовете; сигурност на Обществения трезор.
- ◆ Кредитна дейност - проучване, сключване и управление на кредитните сделки; текущо наблюдение и контрол на риска; спазване на регуляторните изисквания, свързани с дейността, включително надзорните отчети.
- ◆ Информационна сигурност – осигуряване на непрекъсваемост на ИТ процесите, наличност и достъпност на системи, услуги и информация; защита от неоторизиран достъп на корпоративната мрежа, използвани информационни системи и приложения; физическа защита на ИТ оборудването и инфраструктурата.

Всички извършени одити в Централно управление включиха и подкрепящи основните функции дейности като кадрова обезпеченост; счетоводно отразяване на операциите; право и информационно обезпечаване; сигурност на информацията и

комуникациите, като по този начин беше обхваната изцяло или частично дейността на две трети от структурните звена в Централно управление на Банката.

2. Одити на дейността на четири Финансови центъра на Банката: ФЦ София Запад, ФЦ Варна, ФЦ Пловдив, ФЦ Русе.

В обхвата на одитите на финансовите центрове бяха включени всички основни области от дейността им – организация и кадрово обезпечаване, кредитна дейност, касова дейност, валутни операции, привлечени средства, безкасови разплащания и документооборот, оперативни разходи, дълготрайни активи, информационни технологии, физическата сигурност на служителите и защитата на помещениета.

Основната цел на извършените през годината одити беше оценка на адекватността и ефективността на контролите, изградени като реакция на рисковете, които могат да окажат сериозно въздействие върху ефективността и ефикасността на операциите, опазването на активите, надеждността и целостта на финансата и оперативната информация, съответствието със законите, подзаконовите и вътрешни актове и договорите.

За изпълнението ѝ бяха взети предвид целите на одитираните процеси и дейности; съществените рискове, на които са изложени; адекватността и ефективността на системите за управление на риска и контрол и възможностите за извършване на подобрения.

Резултатите от извършените през 2008 г. одитни ангажименти показват, че:

- ◆ Одитираните процеси и дейности са осигурени с необходимите политики и процедури. Възложени са адекватни задължения и правомощия за осъществяването им.
- ◆ Съществените рискове са идентифицирани и оценени и са внедрени подходящи контролни дейности като реакция за ограничаването им. Основните контролни процедури са адекватни и се изпълняват по начина, по който са регламентирани.
- ◆ Дейностите са информационно обезпечени и са установени подходящи комуникационни канали за обмен на необходимата за изпълнението на задълженията информация. На различните управленски нива се осъществява текущ мониторинг на процесите и дейностите за осигуряване постигането на заложените цели.
- ◆ Предприети са мерки след предходните одити за засилване и подобряване на контролите, в резултат на което е настъпило съществено подобреие в отделните елементи на изградената вътрешно контролна система.
- ◆ Констатирани са ограничен брой несъответствия и изключения с относително невисок за Банката риск, като за голяма част от тях още по време на одитите бяха предприети своевременни действия, а за останалите бяха поети ангажименти за коригиращи действия с конкретно определени срокове.

Резултатите от всички извършени одити бяха обсъдени и предоставени в подходящата степен на детайлност на отговорните длъжности лица, включително на Управителния съвет и на Надзорния съвет.

В дейността на вътрешния одит в КТБ АД е изградена и се поддържа система за мониторинг на статуса на резултатите от извършените одитни ангажименти и е въведен процес, който да даде увереност, че постите ангажименти за корективни действия са били ефективно осъществени. Извършените през годината проверки показваха, че са предприети навременни и ефективни действия по постите ангажименти.

Въз основа на извършената от вътрешния одит дейност през годината с голяма степен на увереност изразявам мнение, че:

- ◆ Рисковете, които биха попречили за постигане целите на Банката са идентифицирани и адекватно управлявани. Изградената вътрешно контролна система е адекватна на идентифицираните рискове съобразно съществуващия обем и сложност на операциите.
- ◆ Внедрени са подходящи контролни дейности за ограничаване въздействието на идентифицираните рискове. С малки изключения, контролните процедури са адекватни и се изпълняват по начина, по който са регламентирани. Предприети са мерки след предходните одити за засилване и подобряване на контролите.
- ◆ При извършените одитни ангажименти не бяха установени съществени слабости в дизайна и ефективността на вътрешните контроли, което да увеличава вероятността за реализиране на материални и финансови загуби за Банката. Не бяха установени области, в които да е възприето ниво на остатъчен рисков, застрашаващо постигането на оперативните и стратегически цели на Банката.

През 2008 г. продължихме да разширяваме и развиваме рисково базирания подход в дейността си с цел оптимизиране разпределението на ресурсите и насочването им към приоритетните области в съответствие с целите на Банката. При изготвяне на Плана за дейността на ССВО приложихме подобрен модел за оценка на риска и приоретизиране обектите на одит. Усъвършенствахме методиките за оценка на риска и контролите при извършване на одитните ангажименти, като продължихме да работим с формулата "цели - рискове – контроли" и да прилагаме заложената в Банката рамка за вътрешен контрол. Внедрихме методика за приоретизиране на процесите и дейностите при одитите на финансовите центрове.

През годината работихме в тясно сътрудничество и взаимодействие с всички бизнес звена и подкрепящи функции и чрез осъществяването на консултантските услуги. Те включваха главно предоставяне на мнение при актуализацията и разработването на вътрешните политики, правила и процедури, по отношение на заложените контроли с цел подобряване на процесите и продуктите, както и за осигуряване на съответствие със законите и регулативите.

През отчетния период разширихме и използването на информационни технологии, като внедрихме в дейността си одиторски софтуер, подпомагащ цялостното управление на дейността, включително процеса на одит и на свързаните с него работни документи. През следващата година ще продължим да разширяваме обхвата на приложение на одиторския софтуер в дейността на вътрешния одит, като последователно и методично ще включваме всеки следващ обект на одит. Това ще доведе до по-ефективно използване на ресурсите и до оптимизиране на управленската и контролната функция в ССВО.

Дейността по вътрешен одит в КТБ АД през годината беше осъществена от шест служители, като преобладаващата част от одитните ангажименти бяха изпълнени чрез два паралелно работещи екипа. Продължихме да насърчаваме и да осигуряваме възможности за непрекъснато професионално развитие на вътрешните одитори, които усъвършенстваха знанията и уменията си чрез участие в сертификационни програми, конференции, семинари и вътрешнобанково обучение. През 2008 г. още един служител на ССВО получи професионален сертификат - Сертифициран одитор на информационни системи (CISA), издаден от Асоциацията за одит и контрол на информационни системи (ISACA).

В изпълнение изискванията на Международните стандарти за професионална практика по вътрешен одит, които ССВО е длъжна да спазва, продължихме да прилагаме утвърдената от Надзорния съвет Програма за осигуряване на качеството и за непрекъснатото усъвършенстване на дейността по вътрешен одит.

Резултатите от текущото наблюдение и контрол, заложени в Програмата, показват адекватно изпълнение на всички въведени процедури, с които се осигурява качественото и ефективно изпълнение на дейността от вътрешния одит в КТБ АД.

И през следващата година основните ни усилия ще бъдат насочени към високопрофесионално извършване на функцията по вътрешен одит за подпомагане ръководството на Банката при реализацията на възприетите приоритети.

Ръководител на ССВО при КТБ АД:

/Снежана Стефанова/

